

HIỆP HỘI DOANH NGHIỆP CHÂU ÂU TẠI VIỆT NAM

BÀI PHÁT BIỂU TẠI DIỄN ĐÀN DOANH NGHIỆP VIỆT NAM THƯỜNG NIÊN 2018

*Trình bày bởi
Ông Nicolas Audier
Đồng Chủ tịch*

Kính thưa Ngài Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc,

Kính thưa Quý vị đại biểu,

Hôm nay tôi rất vui mừng được có mặt tham dự Diễn đàn Doanh nghiệp Việt Nam (VBF) lần thứ 2 trong năm 2018. Trong 12 tháng qua, chúng ta đã đạt được những dấu mốc quan trọng trong quan hệ Châu Âu và Việt Nam. Vào tháng 10, EuroCham hân hạnh nhận được Bằng khen của Ngài Thủ tướng Chính phủ, ghi nhận những đóng góp của EuroCham trong Hội nghị 30 năm Đầu tư nước ngoài tại Hà Nội. Trong năm 2018, chúng tôi cũng đạt được cột mốc hơn 1000 thành viên. Đây là những bằng chứng cho thấy nỗ lực đổi mới của Chính phủ tiếp tục giúp Việt Nam trở thành một môi trường đầu tư và kinh doanh hấp dẫn cho các công ty Châu Âu.

Với Hiệp định Thương mại tự do giữa Liên minh châu Âu và Việt Nam đang trong quá trình phê chuẩn, vai trò cầu nối giữa Việt Nam- Châu Âu của chúng tôi càng trở nên quan trọng hơn bao giờ hết.

Tháng trước, EuroCham đã có chuyến công tác tới Bỉ với phái đoàn gần 20 lãnh đạo doanh nghiệp, nhằm mang thông điệp tích cực về Việt Nam tới Châu Âu, gặp gỡ với Ủy ban Châu Âu, cùng các thành viên chủ chốt của Nghị viện Châu Âu. Tuần tiếp theo đó, EuroCham cùng các doanh nghiệp châu Âu hân hạnh được gặp Ngài Thủ tướng để thảo luận về việc tăng cường đầu tư vào Việt Nam trong bối cảnh Hiệp định Thương mại Tự do giữa Liên minh châu Âu và Việt Nam sắp tới.

Trong suốt chuyến đi, ngay khi Ngài Thủ tướng vừa tới Bỉ, Ủy ban Châu Âu đã thông báo rằng họ đã trình dự thảo Hiệp định lên Hội đồng và Nghị viện Châu Âu để phê chuẩn. Đây là một bước tiến tích cực nhưng chưa phải là kết thúc. Việc phê chuẩn EVFTA chưa phải là tất cả: những thách thức đang chờ ở phía trước, như chúng ta đã biết qua phiên điều trần trước Ủy ban Thương mại Quốc tế. Cuộc bầu cử Nghị viện Châu Âu sắp tới là rất quan trọng. Đặc biệt khi các vấn đề liên quan tới Luật An ninh mạng sẽ là một trong những thảo luận thiết yếu ở Nghị viện Châu Âu.

Đối với các Thành viên của Nghị viện Châu Âu, Hiệp định Thương mại Tự do giữa Liên minh châu Âu và Việt Nam không chỉ được đánh giá dựa trên một thỏa thuận về thương mại tự do mà còn trên các tác động xã hội bao quát hơn. Các vấn đề về lao động, quyền con người, đang được Nghị viện Châu Âu quan tâm hàng đầu, và trong chuyến đi tới Bỉ, chúng tôi đã trình bày những chuyển biến tích cực của Việt Nam trong các vấn đề này. EuroCham sẽ tiếp tục nhấn mạnh những cải cách tiến bộ của Chính phủ, và chúng tôi sẵn sàng hỗ trợ Việt Nam để triển khai và đáp ứng những tiêu chuẩn mới.

Một khi Hiệp định Tự do Thương mại giữa Liên minh châu Âu và Việt Nam được phê chuẩn và có hiệu lực, thách thức tiếp theo là đảm bảo việc triển khai trên thực tế. EuroCham đã và đang hỗ trợ cho lộ trình thực hiện, và chúng tôi sẽ tiếp tục chia sẻ góc nhìn cùng kiến nghị từ 16 Tiểu ban Ngành nghề để giúp Việt Nam tận dụng tối đa tiềm năng của Hiệp định này.

Bên cạnh các vấn đề về gia nhập thị trường, các thành viên của chúng tôi mong muốn Chính phủ cân nhắc những vấn đề sau:

Đầu tiên, trong ngành Dược, các thành viên của chúng tôi nhận thấy hai cơ hội để thúc đẩy đầu tư nước ngoài và phát triển một hệ thống Y tế tốt hơn cho các bệnh nhân Việt Nam. Các thành viên của chúng tôi hoan nghênh những tiến bộ từ phía Chính phủ trong việc mang đến một khung pháp lý khả thi và rõ ràng để hoạt động. Điều này sẽ cho phép khu vực công và tư nhân cùng hợp tác chặt chẽ lâu dài, vì lợi ích bệnh nhân và cộng đồng. Để đảm bảo khung pháp lý được thực thi hiệu quả nhất có thể, các thành viên của chúng tôi kính đề nghị có một giai đoạn chuyển đổi khả thi, có thể đoán định để đảm bảo các công ty có thể tiếp tục hoạt động với những tiêu chuẩn cao và mang đến những giải pháp điều trị tốt nhất.

Bên cạnh những tiêu chuẩn cao trong chăm sóc y tế, các công ty Châu Âu cũng thúc đẩy những tiêu chuẩn đạo đức kinh doanh quốc tế. Diễn đàn Y tế thuộc EuroCham hân hạnh cùng ký Cam kết chung về Hoạt động Liêm chính và Minh bạch tại Việt Nam cùng với nhiều cơ quan, tổ chức về Chăm sóc sức khỏe khác. Chúng tôi hy vọng Chính phủ có thể hỗ trợ quảng bá những tiêu chuẩn đạo đức quốc tế của chúng tôi trong ngành Y tế tại Việt Nam.

Về ngành Trang thiết bị Y tế, Tiểu ban Trang thiết bị Y tế và Chẩn đoán thuộc EuroCham ủng hộ mục tiêu của Chính phủ nhằm cung cấp thiết bị y tế hiện đại tới các bệnh viện. Để làm được điều này, sự tham gia của khu vực tư nhân là rất quan trọng; các thành viên của chúng tôi sẵn sàng hỗ trợ để nâng cao việc khám chữa bệnh cho các bệnh nhân Việt Nam. Tuy nhiên, việc thiếu những quy chế nhất quán rõ ràng giữa các Bộ, cũng như các giải pháp lâu dài và vững bền, liên quan tới mô hình đặt máy tại các bệnh viện, sẽ gây ra những thách thức nhất định. Vấn đề này liên quan tới không chỉ việc đặt các máy móc mới mà còn cả việc quản lý các máy đã được lắp đặt. Để giải quyết vấn đề này, Tiểu ban Trang thiết bị Y tế và Chẩn đoán kính đề nghị Chính phủ nghiên cứu mô hình hợp tác công-tư trong lĩnh vực Y tế, ban hành và phổ biến các hướng dẫn rõ ràng về vấn đề đặt máy ở các bệnh viện.

Thứ ba, Tiểu ban Ô tô- Xe máy của EuroCham hoan nghênh Quyết định 1254/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ đề xuất Bộ Giao thông Vận tải cân nhắc sửa đổi quy trình kiểm tra cho ô tô nhập khẩu. Theo đó, chỉ kiểm tra mẫu ô tô đại diện cho từng kiểu loại xe đối với tất cả các lô hàng thay vì áp dụng cho từng lô xe nhập khẩu. Nhằm duy trì quản lý chất lượng và tạo điều kiện cho thương mại, các thành viên của chúng tôi đề nghị Bộ Giao thông Vận tải xác định những công ty nhập khẩu có hồ sơ theo dõi tốt về tuân thủ kỹ thuật; hướng dẫn Cục Đăng kiểm Việt Nam trong năm 2018 chỉ kiểm tra mẫu ô tô đại diện cho từng kiểu loại xe, và kiểm tra ngẫu nhiên, dựa vào mức độ tuân thủ quy chuẩn kỹ thuật của các nhà nhập khẩu ô tô trong quá trình đăng kiểm.

Đối với Thông tư 41/2018/TT-BGTVT, EuroCham hoan nghênh mục tiêu chung của thông tư này, tuy nhiên, Tiểu ban Ô tô – Xe máy muốn nêu lại những quan ngại của chúng tôi về tính thực thi của thông tư này. Đặc biệt, chúng tôi muốn đề cập tới 4 vấn đề chính như sự khác biệt trong các định nghĩa được sử dụng, việc thiếu các trung tâm kiểm định xe có thẩm quyền, giai đoạn chuyển tiếp chưa đủ, và việc chấp thuận chứng nhận ECA đối với phương tiện giao thông, phụ tùng và linh kiện

Tiểu ban Rượu vang và Rượu mạnh thuộc EuroCham muốn kiến nghị tới Chính phủ để cân nhắc lệnh cấm buôn bán đồ uống có cồn qua mạng. Lệnh cấm này không thống nhất với xu hướng thương mại điện tử, và không giúp giải quyết vấn đề về lạm dụng đồ uống có cồn. Thực tế, việc gỡ bỏ lệnh cấm này sẽ giúp Chính phủ giải quyết việc kiểm soát tiêu thụ rượu bia trên thị trường tốt hơn, hạn chế người chưa đủ tuổi, giáo dục và cung cấp các thông tin về sản phẩm, và ngăn chặn việc kinh doanh các sản phẩm bất hợp pháp, bởi những vấn đề này dễ theo dõi và kiểm soát qua Internet hơn là trên thị trường thực tế

Tiểu ban Nguồn nhân lực và Đào tạo của chúng tôi muốn đề cập tới vấn đề Giấy phép lao động cho người nước ngoài. Mặc dù đã có những chuyển biến tích cực trong chuyển đổi từ quy trình bàn giấy sang hệ thống trực tuyến, đây vẫn là thủ tục mất nhiều thời gian do quy trình hợp pháp hóa giấy tờ phức tạp ở các quốc gia khác nhau. Hơn thế nữa, các công ty đa quốc gia cũng đối mặt với những khó khăn khi chuyển chuyên nhân viên nội bộ từ các công ty con nằm trong cùng tập đoàn tới Việt Nam. Để giải quyết những vấn đề này, Tiểu ban chúng tôi kính đề nghị mở rộng khái niệm chuyển chuyên nội bộ và cho phép quy trình thủ tục nhanh cấp Giấy phép lao động. Về Bảo hiểm xã hội bắt buộc cho người nước ngoài, các thành viên của chúng tôi cho rằng yêu cầu này sẽ gây khó khăn cho các công ty tuyển dụng các chuyên gia tài giỏi quốc tế tới Việt Nam, giúp nâng cao chất lượng của lực lượng lao động. Vì thế, chúng tôi khuyến nghị nên có một giải pháp thay thế giúp cho các lao động nước ngoài có thể được hưởng trợ cấp một lần khi quay về nước.

Cuối cùng, Tiểu ban Công nghệ thông tin và Tiểu ban Quyền Sở hữu Trí tuệ của EuroCham muốn nêu lên hai vấn đề quan trọng, giúp cho Việt Nam trở thành một môi trường kinh doanh và đầu tư hấp dẫn hơn. Vi phạm bản quyền trực tuyến cần được xử lý nghiêm ngặt hơn thông qua sửa đổi Luật sở hữu trí tuệ, tăng tiền phạt hành chính và tăng cường môi trường thực thi. Trong khi đó, Chính phủ nên đánh giá rộng hơn mức độ ảnh hưởng của Luật An ninh Mạng tới giới đầu tư trực tiếp nước ngoài và nền kinh tế. Chính phủ có thể cân nhắc áp dụng một hệ thống phân loại dữ liệu, theo đó chỉ có dữ liệu an ninh quốc gia mới lưu trữ tại Việt Nam, nhằm giúp đất nước duy trì lợi thế cạnh tranh trong khu vực.

Việc giải quyết các vấn đề nêu trên, được trình bày chi tiết trong thư kiến nghị của chúng tôi, và góp phần hỗ trợ Việt Nam tăng thêm động lực cho việc phê chuẩn Hiệp định Thương mại tự do giữa Liên minh châu Âu và Việt Nam, gửi đi một tín hiệu mạnh mẽ và tích cực đến Nghị viện châu Âu rằng Việt Nam đang mở cửa cho doanh nghiệp, và đang chuyển mình trở thành điểm đến thương mại và đầu tư hấp dẫn hơn cho doanh nghiệp châu Âu.

Trân trọng cảm ơn các Quý vị đã lắng nghe.